

ת"פ 27417/07/23 - מדינת ישראל - פמ"ד נגד יוחאי ביטון (עציר) - הובא ע"י שב"ס

בית משפט השלום בבאר שבע
ת"פ 27417-07-23 מדינת ישראל נ' ביטון(עציר)
ת"פ 924-03-23 מדינת ישראל נ' ביטון (מצורף)
כבוד השופטת שוש שטרית
המאשימה
מדינת ישראל - פמ"ד
נגד
הנאשם
יוחאי ביטון (עציר) - הובא ע"י שב"ס
ע"י ב"כ עוה"ד נעם אליגון

גזר דין

ביום 18.07.2023 הודה הנאשם בעובדות כתב האישום המתוקן בת"פ 27417-07-23, והורשע בעסקה אחרת בסם, עבירה לפי סעיף 13 + 19 לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש) התשל"ג - 1973 (להלן: פקודת הסמים).

ביום 02.01.2024 צרף הנאשם לתיק הנ"ל את ת"פ 924-03-23 (להלן: **התיק המצורף**) לאחר שביום 27.11.2023 (הודה בעובדות כתב האישום המתוקן (בפני כב' השופט יריב בן דוד) ועל יסוד הודאתו, הורשע בעבירה של החזקת נשק שלא כדין, עבירה לפי סעיף 144 (א) רישא לחוק העונשין, התשל"ז-1977(להלן: **חוק העונשין**); סיוע להחזקת נשק שלא כדין, עבירה לפי סעיף 144 (א) + סעיף 31 לחוק העונשין; החזקת חלק של נשק או תחמושת, עבירה לפי סעיף 144 (א) סיפא לחוק העונשין; החזקת סמים שלא לצריכה עצמית, עבירה לפי סעיף 7 (א) + 7 (ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים.

רקע והשתלשלות הדברים

1. האירוע המתואר בכתב האישום בת"פ 27417-07-23 הינו חלק מפרשיה וכתב אישום שהוגש בבית המשפט המחוזי. בהמשך, בהסכמת הצדדים הופרד עניינו של הנאשם מעניינו של האחר, והועבר לבית המשפט השלום.

במסגרת הליך המעצר שהתנהל בבית המשפט המחוזי בפני כב' השופט אבו טהה נבחנה האפשרות להפנות את הנאשם להליך טיפולי בקהילה סגורה ומשהועבר התיק לבית המשפט השלום, הובא בפני כב' השופט יניב בן הרוש.

בדיון שהתקיים בפני כב' השופט בן הרוש ביום 18.7.2023 בכובעו כשופט מעצרים, עבר הדיון להתנהל בתיק זה, הוא התיק העיקרי, אז תוקן כתב האישום והנאשם הודה והורשע כאמור.

במסגרת אותו דיון, לבקשת ההגנה, חזר ובחן כב' השופט בן הרוש את האפשרות לשילוב הנאשם בקהילה טיפולית.

בהחלטה מיום 20.7.2023 ציין כב' השופט בן הרוש, בין היתר, במוטיבציה שהביע הנאשם בהשתלבותו בקהילה טיפולית והגם שמצא כי הנאשם עומד בדוחק בתנאים שנקבעו בהלכת סוּיסה, הורה על שחרורו של הנאשם ממעצר לחלופה הטיפולית "רוח במדבר".

עוד באותו יום וטרם קם בית המשפט מכיסאו, הביא שב"ס לידיעתו כי הנאשם עצור עד תום ההליכים במסגרת תיק אחר, מ"ת 907-03-23 הוא תיק המעצר הקשור בתיק המצורף, בעבירות סמים ונשק. נוכח האמור, עיכב החלטתו לשחרור הנאשם עד להחלטה במסגרת מ"ת 907-03-23 ככל ותוגש בגדרו בקשה לעיון חוזר. בהמשך הוסיף:

"אין אלא לראות בחומרה רבה כיצד מי מן הצדדים לא טרח לציין בפני בית המשפט במהלך הדיונים שנשמעו בעניינו של הנאשם - לא בבית המשפט המחוזי ולא בבית המשפט השלום - כי לחובתו של הנאשם הליך תלוי ועומד בעבירות סמים ונשק במסגרת תיק 907-03-23 ובו הוא עצור עד תום ההליכים. מדובר בנתון רלוונטי ביותר שאף יכול היה לשנות את ההחלטה על שחרור הנאשם על פניה. נראה כי בכך הפך הסניגור את חובתו כלפי בית המשפט כ- **officer of court" ואילו התביעה הפרה גם את חובתה כלפי הציבור וביטחונו, מי שהסתירה נתונים אלה מפני בית המשפט".**

בקשה לעיון חוזר אכן הוגשה במסגרת מ"ת 907-03-23 (הקשור לתיק המצורף) וזו התבררה בפני כב' השופט בן הרוש (בכובעו כשופט מעצרים) אשר דחה את הבקשה.

בהמשך וכאמור, ביום 2.01.2024 צירף הנאשם לתיק הנ"ל את ת"פ 924-03-23. יוער כי עד למועד בו צורף ת"פ 924-03-23 לת"פ 27417-07-23 ייצג את הנאשם עו"ד אבו גררה, ומיום הצירוף עו"ד נעם אליגון החל לייצג את הנאשם גם בת"פ 27417-07-23.

להשלמת התמונה נציין כי הנאשם עצור בתיק 27417-07-23 מיום 16.3.2023, ובתיק 942-03-23 מיום 08.02.2023.

כתב האישום בת"פ 27417-07-23

2. מהחלק הכללי עולה כי במהלך החודשים יוני 2022 ועד מרץ 2023, הפעילה משטרת ישראל את נ.פ. כסוכן סמוי לשם איסוף ראיות נגד חשודים שונים ובכללם גם נגד הנאשם. בין הנאשם ורון דוידוב, לבין הסוכן, קיימת היכרות מוקדמת לאירועים נשוא כתב האישום.

על פי העובדות, ביום 05.12.2022, רון והסוכן שוחחו באמצעות אפליקציית "ווטסאפ" על כך שרון ימכור לסוכן 10 גרם "דוסה" תמורת כסף. במסגרת שיחה זו סייע רון לתווך בין הסוכן לבין הנאשם לאספקת 45 גרם קריסטל (סם מסוכן מסוג קוקאין). בהמשך היום, התכתב רון עם הסוכן ושלה הודעות קוליות באמצעות "ווטסאפ" בכדי לתאם עמו מועד להיפגש למימוש העסקה של 10 גרם דוסה. ביום 07.12.2022, בשעת צהריים, פגש הנאשם את הסוכן מחוץ לבניין והשניים נכנסו לחדר המדרגות, שם מסר הנאשם לסוכן סם מסוג קוקאין במשקל של 45 גרם נטו, והסוכן מסר לנאשם ₪ 14,000 במזומן. מאוחר יותר, סמוך לשעה 18:22, לטובת קידום עסקת הדוסה, שלח רון הודעה באמצעות

"וואטסאפ" לסוכן, והודיע לו כי הוא נמצא בסמוך לבניין מגוריו, הסוכן יצא ובמעמד זה מסר רון לסוכן סם מסוג MDMA וסם מסוג קטאמין במשקל כולל של 9 גרם נטו, בתמורה לסם קיבל רון מהסוכן 1,200 ₪. במעשיו המתוארים לעיל עשה הנאשם עסקה אחרת בתמורה לסם מסוכן מסוג קוקאין במשקל 45 גרם נטו.

כתב האישום בת"פ 924-03-23

3. על פי העובדות, ביום 08.02.2023 נמצא הנאשם מחזיק בביתו סמים מסוכנים כמפורט להלן:

בחדר שינה מ"ד - סם קטאמין במשקל נטו של 9.002 גרם.

בקרטון מטף כיבוי אש במ"ד - סם m-METHYLMETHCATHINONE במשקל 18 גרם.

בחדר שינה - סם קנבוס במשקל נטו של 50 גרם.

בחדר שינה - תערובת של סם מסוג MDMA וקטמין במשקל נטו של 15 גרם.

בחדר שינה - תערובת של סם מסוג MDMA וקטמין במשקל נטו של 10 גרם.

בחדר שינה - 35 יחידות של סם מסוכן מסוג MDMA.

עוד נמצא הנאשם כשהוא מחזיק בצידנית מאחורי דלת חדר המ"ד - אקדח הזנקה חצי אוטומטי, קליבר 9 P.A.K מ"מ אשר הוסב לירי תחמושת קליעית בקליבר 9 מ"מ פאראבלום; אקדח הזנקה חצי אוטומטי, קליבר 9 P.A.K מ"מ אשר הוסב לירי תחמושת קליעית בקליבר 9 מ"מ קצר, כאשר בכל אחד מהאקדחים מחסנית ריקה המתאימה לאקדחים. עוד החזיק הנאשם בצידנית, 6 כדורי תחמושת 9 מ"מ.

במעשיו המתוארים, החזיק הנאשם בנשק בלא רשות על פי דין להחזיקו, וסייע לאחר להחזיק נשק שלא כדין. עוד במעשיו, החזיק הנאשם במחסניות ובתחמושת ללא רשות על פי דין להחזיקתם.

תסקיר שירות מבחן

4. מתסקיר שהוגש ביום 28.01.2024 עולה כי הנאשם, כבן 24, רווק, טרם מעצרו לא עבד, התגורר בגפו בדירה שכורה בבאר שבע. מסקירת עברו של הנאשם נלמד כי משפחת מוצאו מנתה זוג הורים גרושים ו-6. אביו נפטר בשנת 2021, אמו כבת 46 עקרת בית, מאובחנת כחולת סרטן הדם.

בהיותו כבן 12 הוצא הנאשם מביתו בצו בית המשפט בהמלצת גורמי הרווחה, למסגרת חוץ ביתית והתגורר במשפחתו של משרד הרווחה במשך שנתיים. בהמשך הועבר לפנימיית "העוגן הקהילתי" בבאר שבע, שם שהה מגיל 13 ועד גיל 17 וחצי ולאחר סיום לימודיו עבר להתגורר עם אביו. לדבריו שירת בצה"ל כשנה וחצי, על רקע קשיים כלכליים ערק מהשירות משך 8 חודשים ובהמשך קיבל פטור מהמשך שירותו הצבאי. לאחר שחרורו החל לעבוד בתחום השיפוצים עד

מעצרו הקודם.

הנאשם מוכר לשירות המבחן בהליך פלילי משנת 2019, ובתיק הנדון במסגרת הליך המעצר. שירות ציין בהתרשמותו לפיה מדובר בבחור אשר על רקע תנאי גדילתו מצא מענה בחומרים ממכרים ועל כן נזקק לטיפול בהתמכרותו. לאור מוטיבציה שהביע בהשתלבותו בקהילה טיפולית הופנה ל"רוח במדבר". בית המשפט (כב' השופט יניב בן הרוש) הורה על שחרורו לחלופה הטיפולית בהחלטה מיום 20.07.23, אולם סמוך לאחר מכן הוברר כי לא ניתן ליישם את החלטת בית המשפט.

השירות ציין כי ביחס לעבירה של עסקה אחרת בסם, הביע הנאשם חרטה על ביצועה, הודה ולקח אחריות על מעשיו. בהקשר זה, הנאשם מסר לשירות המבחן כי בתקופה הרלוונטית חזר לשימוש מאסיבי, שכר דירה ונקלע לקשיים בתשלום שכר הדירה, לא פנה לעזרה והחליט למכור סמים לצורך עשיית כסף קל ורווח נקי, גם במחיר של מעבר על החוק. לדבריו, לא הבין את חומרת מעשיו ולא חשב על השלכותיהם, לרבות פוטנציאל הנזק, שכן באותה עת היה ממוקד בהתמכרותו.

אשר לעבירות בהן הורשע בת"פ 924-03-23, מסר הנאשם כי בתקופה הרלוונטית עסק בתחום הסמים, התרועע עם אוכלוסייה המעורבת בתחום הסמים, צרך והחזיק בביתו סמים מסוגים שונים. באשר לעבירות של החזקת נשק ציין השירות בקושי של הנאשם להסביר מדוע החזיק באקדחים וכל שמסר בעניין הוא כי פעל מתוך תחושת פרנויות וחרדה הגם ששלל סכסוכים עם אחרים.

ממידע עדכני של שב"ס עולה כי לא שולב במהלך מעצרו לא במסגרת התעסוקה או החינוך; כי קיימת לו עבירת משמעת יחידה מיום 08.11.2023; דגימות שתן לאיתור סם נמצאו נקיות וכי בהיבט הטיפולי נמצא הנאשם בקשר מעקבי עם עובדת סוציאלית.

בתקופה בה היה עצור בכלא ניצן שולב הנאשם במגוון קבוצות בתחום רגשות, כישורי חיים, זיהוי מצבי סיכון והכנה. נכון למועד הגשת התסקיר לא משולב בהליך טיפולי, הגם שהוצע לו להשתלב בתכנית הכנה לגמילה אשר מתקיימת בבית המעצר אוהלי קידר. בהקשר זה נמסר כי הנאשם הביע רצונו להשתלב בטיפול מחוץ לכותלי הכלא.

השירות התרשם מהנאשם כבעל כוחות, מקדם עצמו, כריזמטי, בעל יכולת לגייס את האחר עבורו, בעל כישורים ופוטנציאל לא ממומשים אשר ניכר כי המעצר וההליך המשפטי המתנהל נגדו מהווים גורם מרתיע עבורו, והוא עובר תהליך משמעותי ומשנה אורחות חייו.

בהתייחסו לגורמי הסיכוי לשיקום, ציין שירות המבחן ביכולות וורבליות וקוגניטיביות תקינות אצל הנאשם, אשר על אף נסיבות חייו הצליח לגייס כוחות הישרדותיים להתמודדות ונראה שהצליח להסתגל למסגרות השונות בחייו כמו במישור הלימודי והתעסוקתי והזוגי.

בהתייחס לגורמי הסיכון להישנות עבירות, ציין השירות בילדות מורכבת שחווה הנאשם אשר נותק מהתא המשפחתי, ללא הכוונה וללא גבולות, כשבהמשך חבר לנוער שוליים במסגרות חוץ ביתיות בהן שולב; בקשיים בגיבוש זהות עצמית על רקע ילדות מורכבת; בקושי בהפעלת שיקול דעת מעמיק במצבים חברתיים שונים; העדר כלים להתמודדות שקולה ונכונה. שירות המבחן העריך כי חלה התדרדרות במצבו הרגשי בחודשים האחרונים שקדמו לעבירות הנידונות אשר

השפיעה על התנהלותו.

בהמשך, לאחר שקלול כלל הנתונים הנדרשים לו, העריך השירות כי במקרה זה נדרשת ענישה מוחשית אשר תבהיר לנאשם את חומרת מעשיו, ומצד שני תביא בחשבון תקופת מעצרו, את שיתוף הפעולה עם גורמי הטיפול, ההליך הטיפולי שעובר הנאשם, את גילו הצעיר, סיפור חייו המורכב וכוחותיו לשיקום, והמליץ לבחינת שב"ס אפשרות שילוב הנאשם בהליך טיפולי המתאים לצרכיו הרגשיים בתחום ההתמכרויות.

בסוף הדברים, הוסיף השירות כי ככל ובית המשפט יחליט לאפשר בחינת שילובו של הנאשם בקהילת "רוח במדבר" תידרש דחייה בעניינו.

ראיות ותמצית טיעוני התביעה

5. התביעה הגישה לראיה את רישומו הפלילי והתעבורתי של הנאשם; מאסר מותנה בן 10 חודשים ופסילה מותנית בת 6 חודשים מת"פ 27269-02-19; כתב אישום, הכרעת דין וגזר דין מת"פ 50474-02-21 בעבירות סמים מסוג פשע.

בטיעוניה לעונש בכתב ועל פה עתרה לקבוע 3 מתחמי ענישה נפרשים: בת"פ 27417-07-23 טענה למתחם עונש שינוע בין 3 שנים ל - 5 שנות מאסר בפועל.

בת"פ 924-03-23 (התיק המצורף), בעבירות הסמים טענה למתחם עונש שינוע בין 24 ל - 48 חודשי מאסר בפועל, ובעבירות הנשק טענה למתחם שינוע בין 30 ל - 50 חודשי מאסר בפועל, כך שמתחם העונש לכלל העבירות ינוע בין 4 וחצי שנים ל - 6 שנות מאסר בפועל.

ב"כ התביעה הפנתה לטיעוניה הכתובים שם עמדה על דברי הנאשם בפני בית המשפט בהליך פלילי אחר שקדם לתיקים שבכותרת, שם הודה לבית המשפט על ההזדמנות שניתנה לו כשמאוחר יותר, באותו הליך, התברר כי דברי הנאשם היו מילים ריקות מתוכן. ב"כ התביעה עמדה בהרחבה על פגיעתו הגבוהה של הנאשם בערכים המוגנים שבבסיס האיסור על עבירות נשק ועבירות סמים. במעמד הדיון הוסיפה נתונים לפיהם עניינו של הנאשם הופרד בעניינו של רון דוידוב אשר הדיון בו המשיך בבית המשפט המחוזי, שם החל גם ההליך הפלילי בת"פ 27417-07-23 נגד הנאשם.

בטיעוניה הכתובים הרחיבה המאשימה במדיניות הענישה הנוהגת בעבירות נשק ועבירות סמים, והפנתה לפסיקת בתי משפט שונים, והוסיפה כי מתחמי הענישה למעשי הנאשם נבחנו על ידה בכל אחד מהתיקים, בשים לב לנסיבות ביצוע העבירות, הפסיקה הנוהגת ומידת פגיעת הנאשם בערכים המוגנים ובאינטרס הציבורי המוגן.

אשר לעונשו של הנאשם עתרה לקבוע אותו ברף הבינוני גבוה של מתחמי הענישה שבכל אחד מהתיקים, זאת, לאחר שהביאה בחשבון את עברו הפלילי של הנאשם שהינו עבר פלילי קרוב רצוף ורלוונטי. בהקשר זה הפנתה להתנהלות הפלילית של הנאשם אשר בעודו ממתין לגזר דינו בתיק אחר בעבירות סמים, ביצע את העבירות בתיקים שבכותרת.

בנוסף עתרה להפעיל מאסר על תנאי בן 10 חודשים העומד נגד הנאשם, במצטבר לעונש שיושת עליו, ענישה נלווית בדמות קנס משמעותי, נוכח שמדובר בעבירות סמים שבוצעו על רקע כלכלי מובהק ובשים לב לסכום כסף שהתקבל

על ידי הסוכן ולרבות להרתעת היחיד והרבים הנדרשת בעבירות מסוג זה, ופסילה בפועל מלנהוג/להחזיק רישיון נהיגה, פסילה על תנאי, הפעלת הפסילה המותנית ומאסרים מותנים אותם הותירה לשיקול דעת ביהמ"ש.

תמצית טיעוני ההגנה

6. הסנגור, עוה"ד נעם אליגון, מיקד עיקר טיעונו בניסיון לשכנע את בית המשפט להורות על פי הסיפא שבתסקיר אותו הגיש שירות המבחן, דהיינו, לשיקול אפשרות לשלב את הנאשם בקהילה טיפולית "רוח במדבר" קהילה סגורה לטיפול למכורים סמים.

הסנגור הרחיב בטיעונו בעניין זה תוך שציין שהגם שהנאשם הורשע בעבירות נשק, הרי "כשמפזרים את הערפל" ניתן לאתר את הסיבה למעורבות הנאשם בפלילים, שכן מעבר לנסיבות חייו המורכבות של הנאשם, סיפורו מתחיל נגמר בשימוש ובהתמכרות לסמים.

ב"כ הנאשם הפנה לתסקיר שירות המבחן ממנו עולה כי במסגרת ת"פ 924-03-23 הופנה הנאשם לקהילה טיפולית רוח במדבר, התקבל לקהילה, אלא שבהחלטת ביהמ"ש בהליך המעצר המותב לא אפשר את השילוב בקהילה, בין היתר, בשל התנגדות התביעה אשר טענה כי שלב הפניית הנאשם להליך שיקומי צריך ותיעשה בתיק העיקרי. לדידו של הסנגור "יש כאן הזדמנות" ולא רק לנאשם אלא גם לאינטרס הציבורי שכן ככל שהנאשם לא יעבור הליך טיפולי, כי אז קיים סיכון ממשי להישנות העבירות ואף חמורות יותר.

לדידו של הסנגור, אין מה להפסיד משילובו של הנאשם בהליך טיפולי בגדרו ילמד להיות אזרח ויאין את הסיכונים להישנות העבירות.

הסנגור הפנה לפסיקת בית המשפט העליון ממנה ביקש ללמד כי גם לאחר שנאשם עובר הליך שיקומי הושתו עונשי מאסר בפועל, אם כי קצרים בהרבה מאלה להם עותרת התביעה. כך למשל ברע"פ 5757/18 **מריסאת אשרף נ' מדינת ישראל**, שם דובר בהחזקת נשק מסוג M16, אקדח ותחמושת, ולאחר הליך שיקומי שעבר הנאשם עונשו נגזר ל-9 חודשי מאסר בפועל. עוד הפנה לרע"פ 6306/17, **מוחמד חטיב נ' מדינת ישראל**, שם דובר בהחזקת תת מקלע עוזי ועוד שני אקדחים ותחמושת בכמות עצומה. מתחם העונש שנקבע נע בין 6 חודשים לשנתיים מאסר, ועונשו של הנאשם לאחר הליך שיקומי נגזר ל-12 חודשי מאסר.

הסנגור ציין בתקופה הארוכה בה נתון הנאשם במעצר. חזר והפנה לתסקיר שירות המבחן שם מציינת קצינת המבחן כי מדובר בבחור צעיר שהוא רגיש, תיאור שאינו שכיח; הפנה לעמ' 4 בתסקיר תחת הכותרת "גורמי סיכון" וחזר וטען לקיומה של הזדמנות לטפל בשורש הבעיה שאצל הנאשם להיגמל מהתמכרותו לסמים.

בהתייחסו למתחמי הענישה טען כי אלה להם עתרה המאשימה אינם הולמים את נסיבות מעשי העבירות וגם לא את נסיבות העושה.

אשר למתחם העונש למתחם העונש לעבירה נשוא ת"פ 27417-07-23 טען הפנה לעונשו של שותף לעבירה של הנאשם, רון דוידוב בנסיבות חמורות יותר בעבירות סמים. נטען כי התיק נגד שניהם נפתח בבית המשפט המחוזי, כשעניינו של הנאשם הועבר לבית המשפט השלום במסגרת ההסדר בין הצדדים, בעוד שעניינו של שותפו של הנאשם, רון דוידוב, המשיך בדיון בבית המשפט המחוזי, ושם, לאחר שרון הורשע ב-3 עבירות של סחר בקוקאין במשקלים של

פעמיים 90 גרם קוקאין ופעם אחת 9 גרם קטאמין, בנוסף להרשעה בעבירה לסיוע לתיווך בסחר של 45 גרם קוקאין - נגזר דינו במסגרת הסדר טיעון ל-40 חודשי מאסר בפועל. לדידו של הסנגור, הגם שמדובר בהסדר טיעון מלא, יש טעם לפגם כאשר לעומת עונשו הכולל של רון בנסיבות האמורות, עותרת התביעה למתחם שבין 3 שנים לבין 5 שנות מאסר בעבירת אחת של עסקה אחרת ב- 45 גרם קוקאין, כשרון, שותפו לתיק, נדון רק ל- 40 חודשים לאחר שהורשע ב- 3 עבירות סחר כאמור. לדידו של הסנגור, הגם שאין דין הסדר מלא כדין טיעון פתוח, עדיין, במקרה בו מדובר בשני שותפים, עונשו של רון בהחלט יכול להשליך על קביעת מתחמי הענישה בתיק הנ"ל.

בהמשך, הפנה הסנגור למקרים בפסיקה ביחס לעבירות סמים ונשק שנטען כי נסיבותיהם חמורות יותר ומתחמי הענישה והעונשים שהושטו מקלים יותר מעתירת המאשימה. אשר לעבירות הנשק חזר והדגיש כי "הנאשם הורשע בסופו של יום בהחזקת אקדח הזנקה שהוסב לנשק וסיוע לאחר בהחזקת נשק הזנקה שהוסב לנשק". הוסיף וטען כי עבירת ההחזקה נמצאת בתחתית החומרה מבחינת חוק העונשין, שכן זו ה"קלה" ביותר בעבירות מסוג זה, וודאי כשמדובר בהחזקת אקדח ולא תת מקלע.

לדידו של הסנגור, "בית המשפט המחוזי בבאר שבע, סבור, כי מתחם העונש ההולם בעבירה של החזקת אקדח צריך וינוע בין 10 ל- 30 חודשי מאסר בפועל" וזאת במקרים בהם לא ניתן לחרוג ממתחם העונש, בעוד שבמקרה הנדון ניתן לחרוג אם וכאשר תינתן לו האפשרות הנדירה הזו לשיקום.

בהקשר זה הפנה לת"פ 57272-12-20 **מדינת ישראל מ' מטטוב**, וטען כי שם דובר בהחזקת 4 אקדחים, שני קלצ'ניקובים ורימון יד. המאשימה טענה ל 3 שנות מאסר ובית המשפט (ס. הנשיא כב' השופט ביתן) גזר על הנאשם 30 חודשי מאסר. הסנגור הוסיף לציין כי במקרה הנ"ל דובר בהסדר שהמאשימה הגבילה עצמה נוכח קושי ראייתי, ועם זאת, ביקש לשים את עניינו של הנאשם כאן אל מול "הארסנל המחלקתי" שהחזיק מטטוב ועליו נגזרו רק 30 חודשי מאסר בפועל.

כן הפנה לעפ"ג 13838-01-28, שם דובר בהחזקת נשק מסוג של M16, שני אקדחים, ותחמושת רבה והעונש שהושת על הנאשם הועמד על 20 חודשי מאסר בלבד.

בסוף הדברים ביקש הסנגור כי ככל ותידחה בקשת הנאשם להפנותו לבחינת שילובו בקהילה טיפולית סגורה, כי אז יש להביא בחשבון בגזירת עונשו של הנאשם את נסיבות חייו המורכבות כעולה ונלמד מהתסקיר המפורט שהוגש בעניינו, נכונותו להשתלב בטיפול בקהילה סגורה, עונש אשר מתכתב עם מתחמי הענישה והעונשים במקרים אליהם הפנה והגיש, עונש אשר יאפשר לו תקווה לעתיד.

הנאשם בדבריו, ציין בפטירת אביו עמו חי ובו טיפל בשנת 2021, ובתוך כך אמו חלתה במחלה קשה. לדבריו עשה טעות וכיום אינו רוצה ללכת בדרך בה הלך עד כה. " **אני עצור 13 חודש ואני מבין שזה לא המקום בשבילי, אני רוצה לשקם את חיי. אני חושב ומבקש שלכל אחד מגיעה הזדמנות אחת בחיים ואני עכשיו מבקש את הזדמנות הזו.**"

דין והכרעה

מתחם העונש ההולם

קביעת מתחם העונש ההולם למעשי העבירות תעשה בהתאם לעקרון ההלימה, ולשם כך יש להתחשב בערך החברתי שנפגע, מידת הפגיעה בו, מדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

בכל הנוגע למתחמי הענישה בתיקים שבכותרת, כמו ב"כ הצדדים, סבורני כי בתיק המצורף נכון לקבוע מתחם ענישה נפרש לעבירת הסמים ומתחם ענישה לעבירות הנשק.

עבירות סמים

7. הערכים המוגנים בבסיס האיסור על עבירות סמים, סחר, אספקה והחזקתם שלא לצריכה עצמית, נועדו להגן על שלומם ובריאותם של הציבור מפני הפגיעה והשלכותיה הקשות על החברה מבחינה בריאותית, חברתית וכלכלית.

לשיקולי ההרתעה והגמול בעבירה של החזקת סמים שלא לצריכה עצמית, כמו לסחר בסמים על כל נגזרותיו, ניתן משקל נכבד במכלול השיקולים לעונש. כך בדברי בית המשפט בע"פ 9482/09 **ביטון נגד מדינת ישראל** (2011), כך גם בע"פ 211/09 **אזולאי נ' מדינת ישראל** (22.6.2010):

"הענישה בעבירות מסוג זה נועדה, קודם לכל, לשרת את מטרת הגמול לעבריין על עיסוק בסם העלול לסכן חיי אדם ולפגוע בבריאות המשתמשים בו; שנית, על העונש להעביר מסר חד-משמעי של הרתעה ביחס לעבריינים פוטנציאליים, ולשמש אות אזהרה אפקטיבי לכל מי שמתכוון לקחת חלק במערכת ההעברות והסחר בסמים, תהא אשר תהא הפונקציה אותה הוא ממלא בשרשרת זו של העברת הסם מיד ליד".

מתחם העונש בת"פ 27417-02-23

8. עבירת הסמים אותה ביצע הנאשם בת"פ 27417-02-23 מעלה פגיעה גבוהה בערכים המוגנים. הנאשם סיפק לסוכן המשטרה סם מסוכן מסוג קוקאין במשקל של 45 גרם נטו בתמורה ל-14,000 ₪ במזומן.

סם הקוקאין ידוע כסם מהקטלניים שבסמים. הסם ידוע בהשפעותיו ההרסניות (תחושת אופוריה והתרסקות; שיבוש בפעילות החשמלית של הלב עד כדי פוטנציאל להתקף או דום לב) ופוטנציאל ההתמכרות הגבוה הטמון בו, לרבות השלכות השימוש בו על מעגלי הפגיעה בחברה. ראו בהרחבה בדברי בית המשפט בע"פ 972/11 **מדינת ישראל נ' יונה** (4.7.2012).

כטענת התביעה, למקרא כתב האישום ניתן להתרשם כי לנאשם גישה מהירה לסמים קשים, כי הם זמינים לו ובכמות גדולה, כנלמד מעובדות כתב האישום העובדה כי עסקת הסמים נסגרה ובוצעה תוך יומיים.

מעובדות כתב האישום ניתן ללמוד כי הנאשם מעורה בתחום הסמים והסחר בהם, לרבות כי הוא בעל קשרים הדוקים

עם סוחרי סמים אחרים.

ענישה נוהגת

מתחם הענישה הנוהגת בעבירות של החזקת סמים שלא לצריכה עצמית ובעבירות סחר ואספקה, הינו רחב ומשתנה בהתאם לסוג הסם, כמות הסם, נסיבות החזקתו, ובאשר לעבירת ההחזקה, גם קיומן של אינדיקציות להפצתו. עיון בפסיקה הנוהגת במקרים שנסיבותיהם דומות או קרובות לעבירות הסמים אותם ביצע הנאשם בנסיבות ביצוען מלמדת על ענישה משמעותית מאחורי סורג ובריח.

עיינתי במקרים אליהם הפנה כל אחד מהצדדים אשר מטבע הדברים ביקש לראות במקרים אליהם הפנה, אמת מידה לקביעת מתחם העונש בתיק הנדון ובתיק המצורף. להלן יובאו מקרים שבחלק מהם נמצא נסיבות החמורות פי כמה וכמה מאלה שבתיק דנן, כדלקמן:

בע"פ 6847/22 **עדאל אבו צעלוק נ' מדינת ישראל** (09.03.23), **נקבע מתחם עונש הולם בין 3 ל- 5 שנות מאסר בפועל**, בנסיבות בהן החזיק אבו צעלוק את בין רגליו בזמן שהוא נוהג ברכב, סם קוקאין במשקל של כ- 159 גרם נטו, מחולק לארבע אריזות, ובנוסף החזיק בדלת הקדמית של הרכב קוקאין במשקל של כ- 1.5 גרם נטו מחולק לשלוש אריזות.

בע"פ 7688-21 **רסלן עטא נ' מדינת ישראל** (27.6.22), דובר במערער בן 21, סטודנט, ללא עבר פלילי, שהורשע בהחזקת 487 גרם קוקאין. הוצג הסדר טיעון בגדרו עתרה המאשימה ל- 5 שנות מאסר. בית המשפט **קבע את מתחם העונש ההולם בין 4 ל- 7 שנות מאסר** והשית על הנאשם **4.5 שנות מאסר בפועל**. בית המשפט של הערעור, הפחית מהעונש אשר הועמד על **4 שנות מאסר בפועל**.

בע"פ 2570/17 **דוד קריחלי נ' מדינת ישראל** (17.1.18) המערער החזיק בביתו סם קוקאין במשקל של כ- 100 גרם, כמות קטנה של חשיש, ומשקל דיגיטלי לשקילת הסמים. בית המשפט המחוזי הרשיעו וגזר עליו **40 חודשי מאסר בפועל**, וענישה נלווית. המערער ערער על הרשעתו ועל העונש שהוטל עליו, ובהמלצת בית המשפט העליון חזר בו מהערעור על הכרעת הדין, ועונשו הועמד על 34 חודשים.

בעפ"ג (מחוזי מרכז) 62489-07-17 **אבו דקה נ' מדינת ישראל** (31.12.17), אישר בית המשפט **מתחם עונש שבין 15 ל- 36 חודשי מאסר בפועל** שקבע בית משפט שלום בנסיבות בהן החזיק המערער 29.95 גרם סם מסוג קוקאין, מחולק למנות.

בת"פ 47299-10-22 **מדינת ישראל נ' רמי חכמון** (18.1.24) הנאשם הורשע בהחזקת כ- **105 גרם קוקאין**. בית המשפט קבע את מתחם העונש ההולם בין **3 ל- 5 שנות מאסר בפועל**, והשית על הנאשם 40 חודשי מאסר בפועל.

בת"פ (ת"א) 45195-11-20 **מ"י נ' אחמד מוחמד** נקבע **מתחם עונש הנע בין 24 ל 60 חודשי מאסר בפועל**

בנסיבות בהן הנאשם החזיק **113.7 גרם סם מסוכן מסוג קוקאין עבור אחר**, ועוד החזיק **20 גרם סם הרואין** ו **29 גרם סם קוקאין** שלא עבור אחר.

בע"פ 1277/17 **מדינת ישראל נ' בלומנטל** התקבל ערעור המדינה על קולת העונש, ועונשו של הנאשם הועמד על 5 שנות מאסר. בית המשפט המחוזי (מרכז-לוד) **קבע מתחם עונש שבין 4 ל-6 שנות מאסר** בנסיבות בהן הורשע הנאשם **בהחזקת סם קוקאין במצב נוזלי במשקל של 1,800 גרם** נטו אשר הוחזק בקנקן ואשר ביצע פעולות שונות על מנת להכין את הסם לשימוש באמצעות חומרים כימיים שנמצאו במטבח. בית המשפט הביא בחשבון הצהרה מוסכמת של הצדדים במסגרת הסדר הטיעון לפיה לא מדובר בקוקאין טהור אם כי לא הייתה מחלוקת מבחינה משפטית כי כל הכמות מהווה סם מסוכן מסוג קוקאין.

כאן המקום להתייחס לטענת הסנגור לפיה עונשו של שותף לעבירה של הנאשם, רון דוידוב שעניינו נדון בבית המשפט המחוזי ועליו נגזרו 40 חודשי מאסר בפועל, יכול להשליך על קביעת מתחמי הענישה בתיק דנן. ראשית נציין כי הסנגור לא הגיש לעיון בית המשפט את גזר הדין בעניינו של רון דוידוב הוא האחר בכתב האישום בתיק זה. בכל מקרה, והגם שנטען כי רון הורשע ב-3 עבירות של סחר בקוקאין במשקלים של פעמיים 90 גרם קוקאין ופעם אחת 9 גרם קטאמין, בנוסף להרשעה בעבירה לסיוע לתיווך בסחר של 45 גרם קוקאין (העבירה בה הורשע הנאשם דנן) - איני סבורה כי יש בכך לשמש אמת מידה לקביעת מתחם העונש בעניינו של הנאשם כאן. כנלמד מדברי הסנגור, אין מדובר בקביעת מתחמי ענישה, אלא בעונש שהושת על רון דוידוב שדינו נגזר במסגרת הסדר טיעון מלא, בעוד שנימוקי ההסדר אינם בפני ואין בידי כל אפשרות להתייחס לגופה של הטענה לרבות בחינת טעמיה של התביעה להסדר הנטען. נוכח כך, איני רואה עין בעין טענת הסנגור לפגם בטיעוני התביעה לעונשו של הנאשם אל מול ההסדר אליו הגיעה בעניינו של רון דוידוב ולפגיעה בעקרון אחדות הענישה.

בסיכום הדברים האמורים, בהתחשב שהנאשם הורשע בעבירה של עסקה אחרת בסם, בחומרת העבירה בנסיבותיה, במידת אשמו של הנאשם והפגיעה בערכים המוגנים ומדיניות הענישה הנוהגת כיום, סבורני כי מתחם העונש ההולם למעשי הנאשם נכון שינוע בין 30 ל 60 חודשי מאסר בפועל.

מתחמי העונש בת"פ 924-03-23

עבירות סמים

9. על פי העובדות בכתב האישום המתוקן, החזיק הנאשם סמים מסוגים שונים ואף תערובות סמים, בכמויות לא מבוטלות. מידת פגיעת הנאשם בערכים המוגנים הינה משמעותית נוכח סוגי הסמים והכמות הכוללת של הסמים אותם החזיק שלא לצריכתו העצמית.

המדובר במספר סוגי סמים מסוכנים אשר חלקם נמנים בין הקשים שבפקודת הסמים המסוכנים, וכטענת התביעה יש " במצבור הסמים" שהחזיק הנאשם להצביע במובהק כי פני אלה היו להפצה וסחר.

באשר להשפעת הסמים הקשים והמגוונים שהחזיק הנאשם, אפנה לת"פ 21127-08-21 **מדינת ישראל נ' בן חמו** (27.6.22) (להלן: עניין בן חמו). בן חמו הורשע בריבוי עסקאות (מנות קטנות) סחר בסם מטילמטאקטינון והחזקת כ-

45 גרם מהסם. במסגרת בירור משפטו הוגשה חוות דעת מומחה ביחס לסם מטילמטאקטינון אותה קיבל בית המשפט בנוגע לטיב הסם והשפעותיו. על יסוד חוות דעת זו ועדות המומחית שערכה אותה, קבע בית המשפט, בין היתר, כי סם MMC הידוע בכינויו "דוקטור" ו"מפדרון" המשתיך למשפחת "האמפטמינים וקטנוניים סינטטיים", ידוע גם כ"סם פיצוציות" והמינון הידוע למנת סם הוא כ- 75 עד 250 מיליגרם למנה. עוד נקבע כי השפעות סם MMC דומות להשפעות סמים כגון MDMA, אקסטזי וסמים ממריצים אחרים, **וכי במנעד שבין הסמים המכונים "סמים קלים" כדוגמת קנביס לבין הסמים המכונים "סמים קשים" כדוגמת קוקאין והרואין, MMC נמצא קרוב יותר לסמים הקשים כדוגמת קוקאין.**

אשר לסם מסוג המטילמטאקטינון אמנם אינו קשה כמו סם הקוקאין, ועם זאת, הינו מסוכן והשפעותיו החמורות כוללות, בין היתר, חוסר אמון קיצוני ולא הגיוני באחרים; הזיות (תחושות ומראות הנראים אמתיים אך אינם אמתיים); דחף מיני מוגבר; התקפי חרדה; מצב בלבולי חריף (התרגשות קיצונית והתנהגות תוקפנית) (ראו בהרחבה באתר הרשות הלאומית לביטחון קהילתי).

סם הקטמין ידוע כסם הרדמה המשמש בעיקר להרדמת בעלי חיים, וברפואה הווטרינרית משמש כתרופה. הסם ידוע כסם מסיבות ובכינויו "סם האונס".

כמות הסם בכל אחד מסוגי הסמים שהחזיק הנאשם אינה גדולה, אולם המשקל הכולל של סוגי הסמים הקרובים במאפייניהם לסם הקוקאין, עומד על כ- 52 גרם ולכמות זו מתווספות לא פחות מ- 35 יחידות של סם מסוג MDMA, אף הוא קרוב יותר לסמים הקשים מסוג קוקאין. כך יוצא כי הכמות הכוללת של סמים קשים אותם החזיק הנאשם, מאפשרת הכנת עשרות רבות של מנות בודדות. אם לא די באמור, הוסיף והחזיק הנאשם 50 גרם סם מסוג קנבוס.

אשר למתחמי הענישה בעבירות סמים מהסוגים בהם החזיק הנאשם, הפנו הצדדים למקרים, שבחלקם נמצא כי מדובר בסוג אחד או שניים מבין כלל הסוגים שהחזיק הנאשם בתיק זה, וברוב הפעמים בכמויות קטנות עד מזעריות. כאמת מידה נוספת, מצאתי לנכון להביא מגזר דינו של בית המשפט המחוזי בת"פ 43372-07-23 **מדינת ישראל נ' אזולאי ואח'** (14.3.24), מקרה שנסיבותיו חמורות מהמקרה הנדון.

בעניינו של אזולאי, קבע בית המשפט (סגן הנשיא, כב' השופט אליהו ביתן) מתחם עונש הולם **שבין 3.5 ל - 6 שנות מאסר** בנסיבות בהן הורשע נאשם **בהחזקת סם מסוכן מסוג מטילמטאקטינון במשקל של 344 גרם וסם קוקאין במשקל של 4.6 גרם** שהיו מחולקים ב כ- 45 אריזות נפרדות, ובנסיבות בהן נהג נאשם 1 ברכב בו נמצאו גבר נוסף, אישה ותינוק וכשהסמים שהיו בשקית הוסלקו מתחת למושב הנהג. בלשי משטרה שחשדו בהתרחשות ברכב, עקפו וחסמו את נתיב נסיעתו. בשלב זה נאשם 1 הוציא את שקית הסמים מתחת למושב וברח מהרכב בריצה כשהבלשים רודפים אחריו, שלפו אקדח לעברו והוא בתגובה זרק את הסמים למרחק.

אמנם דובר בשני סוגי סמים, עם זאת, לא יכול להיות חולק כי נסיבותיו חמורות מהמקרה הנדון, ועם זאת, המאשימה הגיעה עם אזולאי להסדר טיעון לפיו יושתו עליו 24 חודשי מאסר בפועל, מאחר וטיעוניה להסדר התמצו בטענה לפיה הענישה הנוהגת במקרים שנסיבותיהם דומות, סבר בית המשפט כי עונש המאסר המוצע בהסדר הטיעון, אינו עולה בקנה אחד עם מדיניות הענישה הנוהגת. **מכאן ובהעדר כל טענה לקושי ראייתי, דחה את הסדר הטיעון וקבע את**

מתחם העונש בין 3 וחצי ל- 6 שנות מאסר, זאת, לאחר שהביא בחשבון כי הודאת נאשם 1 ניתנה במסגרת הסדר טיעון הכולל המלצה משותפת של הצדדים לעונש ובציפייה שבית המשפט יקבל את המלצת הצדדים, השית על הנאשם עונש מתון מזה שהיה ראוי לולא הסדר הטיעון - 33 חודשי מאסר בפועל.

מכלל האמור, ובהתחשב בחומרת מעשה העבירה בנסיבותיה, במידת אשמו של הנאשם ופגיעתו בערכים המוגנים לרבות במדיניות הענישה הנוהגת, סבורני כי מתחם העונש ההולם למעשי הנאשם נכון שינוע בין 24 ל 48 חודשי מאסר בפועל .

עבירות נשק

10. הערכים המוגנים בבסיס האיסור על החזקת נשק הם שמירה על הגוף והחיים, שמירה על הסדר הציבורי והביטחון האישי. אשר לחומרת עבירות נשק והענישה הראויה להן, יפים דברי בית המשפט בע"פ 5833/07 ח'ורי נ' מדינת ישראל (18.11.2007):

"הניסיון מלמד שנשק אשר מקורו מפוקפק, לאחר שהוא יוצא מידי המחזיק בו, מוצא את דרכו לידיים עברייניות או למפגעים למיניהם, והרי אלה גם אלה כבר הוכיחו כי אין הם מהססים להשתמש בו גם במקומות סואנים, וגם כאשר ברור להם כי עלולים להיפגע מהירי אנשים תמימים שנקלעו לזירה בדרך מקרה. לפיכך, התרענו בעבר ונחזור ונתריע גם הפעם, כי כל החוטא בעבירות מסוג זה עלול להידרש לשלם מחיר יקר, ואף באובדן חירותו לתקופה ממושכת..."

בע"פ 4215/18 חטיב נ' מדינת ישראל (8/7/18), חזר והדגיש בית המשפט העליון בסכנה הפוטנציאלית הגלומה בעבירות נשק, בצינו כי עבירות מסוג זה מחייבות כולן ענישה משמעותית, גם על נאשם הנעדר עבר פלילי.

החומרה בעבירה בה הורשע הנאשם, מקבלת ביטוי בעונש המרבי הקבוע לצדה - 7 שנות מאסר. שיקולי ההרתעה הם האינטרס הציבורי הראשון במעלה, בהינתן כי הנם תנאי הכרחי למאבק בתופעה של החזקה ושימוש בנשק ללא היתר, אשר הפכה למכת מדינה.

בע"פ 4406/19 **מדינת ישראל נ' סוחב** (05.11.19) נקבע כי הענישה הקיימת בנוגע לעבירת נשק אינה משקפת נכונה את חומרת התופעה ומוצדק להעלות את רף הענישה בעבירת נשק. ראו גם ע"פ 1729/19 **עבארה נ' מדינת ישראל** וסקירת פסיקה בע"פ **3169/21 מדינת ישראל נ' אגבריה** (21.06.23).

נוכח התפשטות התופעה והשלכותיה הקשות על הסדר והביטחון הציבורי נדרשה התערבות המחוקק בדמות הוראת השעה שבתיקון מספר 140 בחוק העונשין, תשפ"ב - 2021 (**להלן: התיקון לחוק**) אשר באופן מכוון קורא להחמרת הענישה תוך קביעת עונש מינימום. על פי התיקון לחוק, משהורשע אדם בעבירה לפי סעיף (א) רישא (ב 2) או (ב 3) רישא - לא יפחת עונשו מרבע העונש המרבי שנקבע לאותה עבירה, דהיינו, 21 חודשי מאסר בפועל (כולל מאסר על תנאי) אלא אם יחליט בית המשפט מטעמים מיוחדים שירשמו, להקל בעונשו.

הדברים האמורים מקבלים מקום בפסיקה שבאה לאחר התיקון, בדברי בית המשפט בע"פ 2482/22 **מדינת ישראל נ'**

קדורה (14.4.2022), המתמצתים במדויק בפגיעה בערכים המוגנים שבעבירות הנשק, במידת פגיעתן ההולכת ומעמיקה בחברה הישראלית, ובעיקר בחובת בתי המשפט לענישה מכבידה להרתיע:

"החזקת נשק שלא כדין מאיימת על שלום הציבור ובטחונו [...] **עניינו ב'מכת מדינה' שהצורך להילחם בה על מנת להגן על הציבור, מצריך מענה הולם והטלת עונשי מאסר משמעותיים** [...] ידע כל מי שמחזיק בנשק בלתי חוקי כי צפוי הוא להיענש בחומרה, בבחינת 'אם מחזיקים - למאסר נשלחים'."

בחינת נסיבות הקשורות בביצוע העבירה מעלה כי מידת פגיעתו של הנאשם בערכים המוגנים הינה גבוהה ומשמעותית. מבלי שיש לו היתר, החזיק הנאשם באקדח הזנקה חצי אוטומטי שהוסב לירי. בנוסף, סייע הנאשם לאחר להחזיק אקדח הזנקה חצי אוטומטי, גם הוא הוסב לירי. את שני האקדחים התקינים שבכוחם להמית, החזיק בחדר הממ"ד שבביתו, זאת, כשלכל אחד מהאקדחים מחסנית ריקה מתאימה. עוד החזיק הנאשם ב-6 כדורי תחמושת של 9 מ"מ.

שני האקדחים הוסבו מאקדחי הזנקה לאקדחי ירי שבכוחם להמית, ועל כך אין חולק. מכאן שאני רואה מה מצא ב"כ הנאשם בטענתו כי "**הנאשם הורשע בסופו של יום בהחזקת אקדח הזנקה שהוסב לנשק וסיוע לאחר בהחזקת נשק הזנקה שהוסב לנשק**". בהקשר זה נזכיר בעובדה כי הנאשם הורשע בהוראות החיקוק הרלוונטיות לעבירות של החזקת נשק, באין הבדל בין נשק לבין נשק שהוסב לנשק תיקני שבכוחו להמית. בהקשר זה ראו בפסיקה אליה הפנתה התביעה (ע"פ 2141/21 חנני נ' מדינת ישראל וע"פ 5681/23 נוח חווא נ' מדינת ישראל).

בשיחה עם שירות המבחן שלל הנאשם שלל סכסוכים עם אחרים, אולם התקשה להסביר את הסיבות והנסיבות שברקע החזקת כלי הנשק. מכאן, כי לעובדה שלא נמצאה אינדיקציה להחזקת הנשק לצורך ועניין קונקרטיים או על רקע סכסוך קיים, כמו גם לעובדה כי לאור תפיסת המשטרה את הנשק לא נגרם נזק בפועל, אין כדי להפיג מהחומרה הרבה הכרוכה בפוטנציאל הנזק הנובע מעצם החזקת הנשק עבור עצמו וסיועו לאחר להחזיק את הנשק.

ענישה נוהגת

כל אחד מהצדדים הפנה למקרים בפסיקה ובקש כי אלה ישמשו אמת מידה במקרה הנדון בפני. מטבע הדברים, בחלק מהמקרים אליהם הפנתה התביעה נמצא כי נסיבותיהם חמורות יותר ומתחם העונש שנקבע הוא גבוה יותר.

הסנגור מצדו, הפנה למקרים בהם נקבעו מתחמי ענישה מקלים באופן חריג ביותר בעבירות נשק ואף בנסיבות חמורות יותר, וכבר יאמר, כי פסיקה זו אינה עולה בקנה אחד עם הקו המרכזי בענישה הנוהגת כיום בעבירות נשק, כדברי בית המשפט המחוזי (סגן הנשיא, כב' השופט אליהו ביתן) בעפ"ג 41707-03-22 (מחוזי ב"ש) **מדינת ישראל נ' אבו טראש** (ניתן 23.06.22):

"באופן כללי, העונש שנקבע לנאשם מושפע בין היתר מנתוני העבירה בנסיבותיה, ממידת אשמו של הנאשם ומנתונים ונסיבות הנוגעים לנאשם. ואלה מטבע הדברים משתנים ממקרה למקרה, ואין אפשרות שכל העונשים שיוטלו בכל ההליכים בכל בתי המשפט ישמרו על יחס מתאים אלה לאלה. נקודת ההתייחסות צריכה להיות לקו המרכזי בענישה ולא לחריגים". (ההדגשה אינה במקור)

להלן נביא מספר מקרים בפסיקה שנסיבותיהם קרובות לנסיבות המקרה לפניי, חלקם קודם לתיקון החוק וחלקם לאחריו:

ברע"פ 5613/20 אל הוזייל נ' מדינת ישראל [25.8.2020] נדרש בית המשפט העליון לבקשת רשות ערעור של המבקש, כבן 40 נעדר עבר פלילי רלוונטי, אשר עובר למעצרו קיים אורח חיים נורמטיבי ויצרני. המבקש הורשע בהחזקת אקדח ו-20 כדורים. המבקש נרתם להליך טיפולי ושירות המבחן המליץ על הטלת צו מבחן לצד מאסר בדרך של עבודות שירות. בית משפט שלום **קבע מתחם העונש ההולם בין 11 ל 33 חודשי מאסר בפועל**, והשית על הנאשם 12 חודשים בפועל ומאסר על תנאי. המחוזי (עפ"ג 7552-07-20 אלהוזייל נ' מדינת ישראל (22.7.2020)) דחה את הערעור, ובית המשפט העליון דחה את בר"ע וציין:

"עבירות בנשק הפכו בשנים האחרונות, למרבה הצער, לתופעה נפוצה בקרב אוכלוסיות שונות בחברה הישראלית, המביאה לעתים מזומנות לפגיעה בחפים מפשע ולאובדן חיי אדם. [...] לא מצאתי ממש בטענה בדבר סטיית בית משפט השלום מהמלצת שירות המבחן [...] ההכרעה הסופית בעניין העונש מסורה לבית המשפט בלבד, אשר עליו לאזן בין כלל שיקולי הענישה [...] זאת, בפרט, כאשר קיימים בענייננו שיקולים כבדי משקל בדבר הצורך בהרתעת הרבים ...".

בעפ"ג 1475-12-20 (מחוזי ב"ש) אבו עראר נ' מדינת ישראל (24.2.21), נדחה ערעורו של צעיר, נעדר עבר פלילי קודם אשר החזיק באקדח ובתחמושת שהסליק בביתו, על חומרת העונש, 12 חודשי מאסר בפועל. בהתייחסו למתחם שקבע בית משפט השלום, בין 11 ל 33 חודשי מאסר בפועל, ציין בית המשפט המחוזי: **"לא מצאנו כי מתחם העונש ההולם חורג ממתחמי הענישה הנקבעים לעבירה זו בנסיבות הללו של ביצוע העבירה"**. אשר לעונש בתוך המתחם ציין: **"הענישה של 12 חודשי מאסר מגלמת גם את הנסיבות לקולא בדבר היעדר עבר פלילי וגילו הצעיר של המערער"**.

בעפ"ג 21260-10-19 (מחוזי נצרת) **מדינת ישראל נ' מזאריב** (24.11.19) התקבל ערעור המדינה על קלות העונש, 9 חודשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות, בעניינו של צעיר נעדר עבר פלילי, אשר שירות המבחן המליץ להשית עליו צו מבחן ושל"צ, והעמיד את עונשו על 12 חודשי מאסר בפועל, לאחר שאמר את הדברים הבאים: **"...תופעת השימוש בנשק חם, גובה קורבנות כמעט מידי יום ביומו [...] מחייבת העברת מסר תקיף וברור מצד בתי המשפט שלפיו כל מי שמעורב בהחזקה, נשיאה ... צפוי לעונשים כבדים מאחורי סורג ובריח [...] אנו סבורים כי נכון היה לנקוט בקו המתחייב בשעה זו של העלאת רף הענישה [...] החמרה זו צריכה לבוא לידי ביטוי בהחמרת מתחמי הענישה תוך מתן דגש לשיקולים הנוגעים לערכים החברתיים הנפגעים ו מידת הפגיעה בהם [...]"**.

בעפ"ג 19687-06-18 (מחוזי ב"ש) אבו עאבד נ' מדינת ישראל (14.11.18) נדחה ערעור על חומרת העונש, 11 חודשי מאסר בפועל שהושתו על המערער, נעדר עבר פלילי שבעניינו המליץ שירות המבחן על מאסר בעבודות שירות. המערער החזיק אקדח ותחמושת בעליית הגג בביתו. מתחם העונש ההולם נקבע בין 10 חודשי מאסר בפועל ל 24 חודשי מאסר בפועל. בדחותו את הערעור, בית המשפט ציין: **"...נוכח הממדים המדאיגים של תופעת החזקת הנשק הבלתי חוקית ולאור הסכנות הנשקפות מתופעה זו והקלות היחסית הרבה שניתן לבצע עבירות אלה, יש מקום להחמיר בענישה שניתנה עד כה בגין עבירות אלה [...]** הצורך בהחמרה בענישה בעבירות אלה, נכון גם במקרה שבפנינו, חרף נסיבותיו האישיות של המערער, כפי שאלו קיבלו ביטוי בתסקירים, חרף גילו הצעיר, חרף העדר הרשעות קודמות, ואף חרף המלצת שירות המבחן..."

מפסקי דין מהשנים האחרונות נלמד על מגמת החמרה במתחמי הענישה והעונש אשר מתכתבים עם תיקון החוק

כאמור. כך למשל:

בת"פ 18327-09-22 (שלום ב"ש) **מדינת ישראל נ' מרציאנו** (24.5.23), (נדון בפני) הנאשם הורשע בהחזקת אקדח חצי אוטומטי ותחמושת (מחסנית שכללה 15 כדורי M9) בחדר בבית אמו. **מתחם העונש נקבע בין 14 ל- 36 חודשי מאסר בפועל**, ועונשו של הנאשם, צעיר נעדר עבר פלילי שנסיבותיו האישיות מורכבות כנלמד מתסקיר שהוגש בעניינו, נגזר ל- 14 חודשי מאסר בפועל.

בת"פ (שלום ב"ש) 13471-01-22 **מדינת ישראל נ' אל סייד** (29.09.22) (נדון בפני) הנאשם הורשע בהחזקת אקדח חצי אוטומטי ומחסנית בתוכה 9 כדורי 9 מ"מ. **מתחם העונש נקבע בין 13 -36 חודשי מאסר בפועל**. עונשו של הנאשם, נעדר עבר פלילי שבעת ביצוע העבירה גילו היה 18 ו-4 חודשים, נגזר ל- 14 חודשי מאסר בפועל, חרף תסקיר שהמליץ שלא להכביד בענישה לאור גילו הצעיר והחשש מהעמקת דפוסים עברייניים בשהייה ממושכת מאחורי סורג ובריח.

בעפ"ג (מחוזי ב"ש) 41707-03-22 **אבו טראש הנזכר לעיל**, (אליו הפנתה המאשימה בתימוכין למתחם העונש לו עתרה בהחזקת כלי נשק אחד) התקבל ערעור המדינה ועונשו של הנאשם , בן 21 נעדר עבר פלילי, הוחמר. המדובר במי שהורשע בהחזקת אקדח חצי אוטומטי מסוג ברטה, ללא פין הדק ועצר, בתוך שיח בחורשה ליד ביתו. **חלף 5 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות שגזר עליו בית המשפט השלום, העמיד בית המשפט המחוזי את עונשו ל 10 חודשי מאסר בפועל**, זאת בהתחשב - בהלכה לפיה ערכאת הערעור אינה ממצה את הדין, בגילו הצעיר של הנאשם נעדר עבר פלילי קודם, בהמלצה חיובית של שירות המבחן לעבודות שירות לאור הליך טיפולי מסוים, הודאה, ולרבות משקל שניתן לעובדה שהאקדח לא היה תקין. בדבריו, עמד בית המשפט המחוזי על הסכנות הכרוכות בהחזקת נשק שלא כדין, תוך קריאה ברורה לערכאות הדיוניות לממש את מדיניות ההחמרה בענישה מכבידה.

בעניינו של אבו טראש נוסף, כי שלא כטענת המאשימה, בית המשפט המחוזי לא קבע כי הרף התחתון של מתחם העונש בעבירה של החזקת נשק (אקדח אחד ותחמושת לצדו) הינו 18 חודשים, אלא, הפנה בין היתר, לע"פ 21-2141 **איתן חניני נ' מדינת ישראל** (27/05/21) ולע"פ 2892/13 **מוחמד עודתאללה נ' מדינת ישראל** (29/09/13), מקרים בהם דובר בהחזקת אקדח (בניהם אקדח אוויר שהוסב), אולם בנסיבות בהן נאשם אחד נשא על גופו את הנשק ונאשם שני הוביל את הנשק ברכבו, נסיבות מחמירות יותר המצדיקות החמרה של המתחם והעונש מאלה הנוהגים בהחזקת אקדח כבמקרה הנדון.

סיכום הדברים האמורים, בהתחשב בחומרת עבירות הנשק ובנסיבות ביצוען, מידת אשמו של הנאשם בכל אחת מהעבירות, הפגיעה בערכים המוגנים ומדיניות הענישה הנוהגת כיום, סבורני כי מתחם העונש ההולם למעשי הנאשם נכון כי ינוע בין 23 ל - 46 חודשי מאסר בפועל.

עונשו של הנאשם

11. בעניינו של הנאשם לא נמצא שיקולי שיקום. על כן, העונש הכולל של הנאשם יקבע בגדרי המתחמים שנקבעו.

קודם האמור, באשר לבקשת הסנגור במסגרת הטיעונים לעונש בפני, להפנות את הנאשם לשירות המבחן לבחינת שילובו בקהילה טיפולית סגורה, אומר כי זו דינה להידחות בשתי ידיים.

שאלת המשך בחינת שילובו של הנאשם בקהילה טיפולית, נדונה בהרחבה ולבסוף נדחתה ע"י בית המשפט, כב' השופט בן

הרוש, הן במסגרת ההליך העיקרי בת"פ 27417-07-23 (להלן: **ההליך העיקרי**) והן במסגרת הליך מ"ת 907-03-23 הקשור בתיק המצורף שלעיל (להלן: **"הליך המ"ת"**).

נפנה ונזכיר את האמור בפרק השתלשלות הצדדים שלעיל, בהחלטת השופט בן הרוש מיום 20.07.23 בהליך העיקרי אשר "עיכבה" החלטתו מאותו יום לשחרר את הנאשם לחלופה הטיפולית, תוך שהעביר ביקורת חריפה על התנהלות הצדדים (בעיקר ההגנה) שהסתירו ממנו ומבית המשפט המחוזי את העובדה כי הנאשם עצור עד תום ההליכים בהליך המ"ת הקשור בתיק המצורף.

לא רק זאת, אלא, שבהמשך השתלשלות הדברים, עלה כי הפה שהתיר (השופט בן הרוש) את שחרורו של הנאשם לחלופה טיפולית בהליך העיקרי - הוא הפה שדחה את בקשת הנאשם בעיון חוזר (בכובעו כשופט מעצרים) אותה הגיש בהליך המ"ת - לשחררו ממעצר ועל מנת להוציא לפועל את החלטת השחרור לקהילה טיפולית שנתנה בהליך העיקרי. למעשה, השופט בן הרוש, ביטל את החלטתו מיום 20.7.23 בהליך העיקרי לשחרר את הנאשם לחלופה טיפולית, בהחלטה שנתן בתיק המ"ת הקשור לתיק המצורף.

ההגנה לא ערערה על החלטת השופט בן הרוש (וטוב שלא עשתה כן) אולם, ונראה שלא בכדי, לא מצאה לנכון להגיש את החלטתו האמורה על נימוקיה. הדברים מקבילים משנה תוקף בהינתן כי בטיעוניה בהקשר זה, הפנתה אצבע כלפי התביעה כמי שבהתנגדותה לשחרור הנאשם ממעצר בתיק המצורף, היא בעיקר זו שגרמה לכך שהנאשם איבד את ההזדמנות שנתנה לו על ידי בית המשפט.

מותב זה אינו יושב כערכאת ערעור על החלטות כב' השופט בן הרוש. אשר נחזור ונדגיש, בחן את אפשרות שילובו של הנאשם במסגרת ההליך העיקרי, עיכב אותה ובהמשך, במסגרת תיק המעצר כאמור, לאחר שברי כי בחן את כלל הנתונים שהיו בפניו, מצא לנכון לדחות את בקשת הנאשם לעיון חוזר ולמעשה ביטל את ההחלטה שנתן בתיק העיקרי.

למעלה מן הצורך, אוסיף כי עיקר טיעוני הסנגור להפנות שוב את הנאשם לבחינת שילובו בקהילה טיפולית סגורה למכורים סמים, כעולה מהסיפא של התסקיר בעניינו, מתמצה בדבריו כי "**הסיפור מתחיל ונגמר בשימוש ובהתמכרות לסמים**" של הנאשם. בניגוד לסנגור, סבורני, כי סיפורו של הנאשם התחיל והמשיך בעיקר על רקע רצונו לעשות רווח כספי קל מעסקאות סמים ועל חשבון בריאותו של הציבור וחוסנה החברתי והכלכלי של החברה.

כך בהתייחסו לעבירות הסמים בשני התיקים שבכותרת, מסר הנאשם לשירות המבחן כי שכר דירה ונקלע לקשיים בתשלום שכר הדירה, נוכח שימוש מאסיבי בסמים **והחליט למכור סמים לצורך עשיית כסף קל ורווח נקי, גם במחיר של מעבר על החוק. ועוד הסביר כי** בתקופה הרלוונטית לאירוע בתיק המצורף עסק בתחום הסמים, התרועע עם אוכלוסייה המעורבת בתחום הסמים, צרך והחזיק בביתו סמים מסוגים שונים, כשבנוגע לעבירות של החזקת נשק התקשרה להסביר מדוע החזיק באקדחים.

זאת ועוד, אין חולק כי הנאשם לא החל בהליך טיפולי שיקומי משמעותי עליו ניתן ללמוד מהתסקיר שהוגש בעניינו. בעניין זה נוסף לומר כי גם אילו היה משולב הנאשם בהליך טיפולי גם בין כותלי בית המעצר, לא ניתן היה, נוכח חומרת העבירות

ונסיבות ביצוען לצד משקלם של שיקולי הרתעת היחיד והרבים - לסטות ממתחם העונש ההולם, וודאי לא כפי הסטייה אליה כוון הסנגור בהפנייתו לאותם מקרים בפסיקה. בהקשר זה, די אם נפנה לדברי בית המשפט ברע"פ 7150/21, **בניהו מנשירוב נ' מדינת ישראל**, "בית משפט זה חזר וקבע כי "שיקול השיקום אינו חזות הכל", וכי השאלה האם הליך טיפולי שנאשם מסוים עבר עולה כדי "שיקום", או מלמד על סיכויי שיקומו, היא עניין הנתון לשיקול דעתו של בית המשפט הבוחן את העניין".

אשר לעונשו של הנאשם, עיון ברישומי הפלילי מעלה כי לחובתו 2 הרשעות קודמות. עברו הפלילי קרוב, רצוף ורלוונטי, ולחובתו מאסר על תנאי חב הפעלה של 10 חודשים, שלא הרתיע אותו מלשוב ולבצע עבירות חמורות יותר.

רק ביום 08.03.23 נגזרו על הנאשם 8 חודשי מאסר בעבירת סמים. יותר מכך, ומעובדות כתב האישום שעליו נידון, והוגש לעיוני (ת"פ 50474-02-21) מעלה כי בתאריך 6.02.21 התייצב הנאשם לריצוי מאסר במכלול הקליטה של כלא "אלא" כבמעמד זה החזיק בסוליות נעליו - 3 יחידות חשיש במשקל כולל של 60 גרם ו 48 יחידות של סם מסוכן מסוג בופרנופין. במסגרת הסדר דיוני לאחר תיקון כתב האישום, הנאשם הודה ובית המשפט מצא לנכון להפנותו לממונה על עבודות השירות. הנאשם לא התייצב וחרף שלא קיבל את הסברי ב"כ הנאשם להעדר התייצבות הנאשם כאמור, נעתר לבקשת ההגנה להפנות פעם נוספת את הנאשם לממונה. אך גם זו הפעם, לא התייצב הנאשם.

עיון ב בת"פ 27269-02-19 אשר הוגש לעיוני גם הוא מעלה כי לנאשם נתנו הזדמנויות, אולם האחרון דחה אותן בשתי ידיים, ועל כן, אין מקום לטענות הסנגור והנאשם עצמו, לפיהן יש לתת לנאשם ולו פעם אחת הזדמנות לעלות לדרך הישר.

בשקלול כל השיקולים הצריכים לעניין ובשים לב לצורך בהרתעת הרבית והרתעת היחיד, יש ממש בעתירת התביעה לקבוע את עונשו של הנאשם **ברף הבינוני גבוה** במתחמי העונש שנקבעו. לצד האמור, סבורני כי יש לתת משקל משמעותי לאחריות שנטל הנאשם על מעשיו, בשני התיקים שבכותרת, להודאתו שחסכה זמן שיפוטי משמעותי ולמעשה לכלל הנוגעים בתיקים אלה.

סוף דבר

מכלל הדברים האמורים, מצאתי לגזור על הנאשם עונש כולל שיביא בחשבון, בין היתר, את מתחמי הענישה שנקבעו כאמור, לצד נסיבותיו האישיות שלא נעלמו מעיני, לרבות הודאתו והאחריות שנטל על מעשיו, כדלקמן:

א. 70 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו על פי רישומי שב"ס בכל אחד מהתיקים שבכותרת. למען הסר ספק, תקופת מאסר שריצה הנאשם במהלך תקופת מעצרו בשני התיקים האמורים, לא תנוכה.

ב. הפעלת מאסר על תנאי בן 10 מת"פ 27269-02-19, מתוכם ירצה הנאשם 8 חודשים בחופף למאסר שהושת עליו בסעיף א', ו-2 חודשים במצטבר. **סה"כ ירצה הנאשם 72 חודשי מאסר בפועל.**

ג. 10 חודשי מאסר על תנאי, לתקופה של שלוש שנים מיום שחרורו ממאסר, והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירות סמים מסוג פשע.

ד. 12 חודשי מאסר על תנאי, לתקופה של שלוש שנים מיום שחרורו ממאסר, והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירות נשק מסוג פשע.

ה. 6 חודשי פסילה בפועל מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה.

ו. הפעלת פסילה בת 6 חודשים מת"פ 27269-02-19 במצטבר לפסילה שהושתה על הנאשם בסעיף ה' לעיל, ובסך הכל 12 חודשי פסילה שמניינם יחל מיום שחרורו של הנאשם ממאסר, בכפוף להפקדת רישיון הנהיגה במזכירות בית המשפט.

ז. קנס בסך 10,000 ₪ או 30 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם תוך 120 ימים מהיום, אחרת יישא הפרשי הצמדה וריבית כחוק.

צו כללי להשמדת מוצגי סמים.

הודעה זכות הערעור.

ניתן היום, ח' אייר תשפ"ד, 16 מאי 2024, במעמד הצדדים.